

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 AIRMET information	
Definition:	Information concerning the occurrence or expected occurrence of specified en-route weather phenomena which may affect the safety of low-level aircraft operations and which was not already included in the forecast issued for low level flights in the FIR concerned or sub-area thereof.
Source:	ICAO Doc 4444 PANS-ATM
Context:	An AIRMET is a message containing information issued by a meteorological watch office concerning the occurrence or expected occurrence of specified en-route weather phenomena which may affect the safety of low-level aircraft operations and which was not already included in the forecast issued for low-level flights in the flight information region concerned.
Source:	ICAO Annex 3
Synonym:	
Notes:	
 AIRMET - Informácia	
Definícia:	Informácia pripravovaná meteorologickou výstražnou službou upozorňujúca na vybrané pozorované alebo predpovedané meteorologické javy na trati, ktoré môžu ovplyvniť bezpečnosť letov uskutočňovaných v nízkych hladinách a ktoré neboli zahrnuté do predpovede pre lety v nízkych hladinách v príslušnej letovej informačnej oblasti alebo v jej časti.
Zdroj:	L 4444 Postupy leteckých navigačných služieb - Manažment letovej prevádzky
Kontext:	AIRMET obsahuje meteorologické údaje, ktoré sa týkajú javov ako sú turbulentné poveternostné podmienky, nízka oblačnosť, hmla, ľadové kryštály v atmosfére, alebo iné podobné situácie, ktoré môžu predstavovať riziko pre lietadlá na nízkych letových hladinách.
Zdroj:	Učebnice pilota 2019 - Svět křídel
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 AIRPROX	
Definition:	The code word used in an air traffic incident report to designate aircraft proximity.
Source:	ICAO Doc 4444 PANS-ATM
Context:	An AIRPROX is a situation in which, in the opinion of a pilot or air traffic services personnel, the distance between aircraft as well as their relative positions and speed have been such that the safety of the aircraft involved may have been compromised.
Source:	ICAO Doc 4444 PANS-ATM
Synonym:	
Notes:	
 AIRPROX	
Definícia:	Kódový výraz používaný pri hlásení udalostí v letovej prevádzke na označenie blízkosti lietadiel.
Zdroj:	Učebnice pilota 2019 - Svět křídel
Kontext:	Udalosti označené kódom AIRPROX sa týkajú situácií, kde sa lietadlá nachádzajú v nebezpečnej blízkosti jedno k druhému.
Zdroj:	Učebnice pilota 2019 - Svět křídel
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Aerodrome	
Definition:	A defined area (including any buildings, installations and equipment) on land or water or on a fixed, fixed off-shore or floating structure intended to be used either wholly or in part for the arrival, departure and surface movement of aircraft;
Source:	Regulation (EU) 923/2012
Context:	An aerodrome is the part of an airport that is used by aircraft.
Source:	Regulation (EU) 139/2014
Synonym:	
Notes:	
 Letisko	
Definícia:	Vymedzená plocha (vrátane budov, zariadení a vybavenia) na zemi alebo na vode, alebo na pevnej, upevnenej príbrežnej alebo plávajúcej konštrukcii, určená buď úplne, alebo čiastočne na prílety, odlety a pohyby lietadiel na zemi.
Zdroj:	L2 Pravidlá lietania
Kontext:	Na letisku môžu byť lietadlá hangárované, alebo môže byť na nich vedená ich údržba.
Zdroj:	L2 Pravidlá lietania
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Aerodrome Control Tower	
Definition:	A unit established to provide air traffic control service to aerodrome traffic.
Source:	ICAO Doc 4444 PANS-ATM
Context:	Designating an aerodrome as "controlled" means that air traffic control (ATC) service is provided at that aerodrome.
Source:	ICAO Annex 11 - Air Traffic Services
Synonym:	TWR
Notes:	
 Letisková radiaca veža	
Definícia:	Stanovište zriadené na poskytovanie služby riadenia letovej prevádzky letiskovej prevádzke.
Zdroj:	L 4444 Postupy leteckých navigačných služieb - Manažment letovej prevádzky
Kontext:	Letiskové riadiace veže sú zriadené na letiskách v Bratislave, Košiciach, Piešťanoch, Poprade a v Žiline.
Zdroj:	LPS SR
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Aerodrome Traffic	
Definition:	All traffic on the manoeuvring area of an aerodrome and all aircraft flying in the vicinity of an aerodrome. An aircraft operating in the vicinity of an aerodrome includes but is not limited to aircraft entering or leaving an aerodrome traffic circuit.
Source:	Regulation (EU) 923/2012
Context:	Air Traffic Control (ATC) is the service provided to controlled flights inside controlled airspace or to aerodrome traffic at controlled aerodromes.
Source:	Oxford Aviation Academy. (2008). ATPL Ground Training Series - Air Law. Shoreham: Transair (UK) Ltd.
Synonym:	
Notes:	
 Letisková prevádzka	
Definícia:	Celá prevádzka na prevádzkovej ploche letiska a všetky lietadlá letiace v blízkosti letiska.
Zdroj:	L2 Pravidlá lietania
Kontext:	K lietadlám prevádzkovaným v blízkosti letiska patria okrem iného lietadlá prilietajúce do letiskového okruhu alebo odlietajúce z neho.
Zdroj:	L2 Pravidlá lietania
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Aerodrome Traffic Zone	
Definition:	An airspace of defined dimensions established around an aerodrome for the protection of aerodrome traffic.
Source:	Regulation (EU) 923/2012
Context:	The ATZ is intended to protect the aerodrome traffic, i.e. the traffic on the manoeuvring area and the traffic in the immediate vicinity of an aerodrome.
Source:	ICAO Annex 2 - Rules of the air
Synonym:	ATZ
Notes:	
 Okrsok letiska	
Definícia:	Vzdušný priestor so stanovenými rozmermi okolo letiska na ochranu letiskovej prevádzky.
Zdroj:	L2 Pravidlá lietania
Kontext:	Vysielanie informácií; pilot pri prelete cez ATZ: Miesto a nadmorskú výšku letu nad zamýšľaným miestom vstupu a výstupu do/z ATZ;
Zdroj:	Učebnice pilota 2019 - Svět křídel
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Aeronautical Broadcasting Service	
Definition:	A broadcasting service intended for the transmission of information relating to air navigation.
Source:	ICAO Annex 10 Volume II
Context:	In the event of interruption of aeronautical broadcasting service at the station responsible for broadcast, the broadcast shall, if possible, be made by another station until normal service is re-sumed.
Source:	The Sierra Leone Civil Aviation Authority Air Navigation Services Regulations - part 10B, October 2020
Synonym:	ABS
Notes:	
 Letecká rozhlasová služba	
Definícia:	Rozhlasová služba určená na vysielanie informácií týkajúcich sa leteckej navigácie.
Zdroj:	L10/II Letecké telekomunikácie
Kontext:	Letecká telekomunikačná služba sa delí na: leteckú pevnú službu, leteckú pohyblivú službu, leteckú rádionavigačnú službu, leteckú rozhlasovú službu.
Zdroj:	Rádiotelefonne postupy a letecká frazeológia civilného letectva (Prvé vydanie, 2010)
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Aeronautical Fixed Telecommunication Network	
Definition:	A worldwide system of aeronautical fixed circuits provided, as part of the aeronautical fixed service, for the exchange of messages and/or digital data between aeronautical fixed stations having the same or compatible communications characteristics.
Source:	ICAO Annex 10 Volume II
Context:	The AFTN uses two types of aeronautical fixed stations - AFTN communication centres and AFTN stations.
Source:	ICAO Annex 10 Volume II
Synonym:	AFTN
Notes:	
 Letecká pevná telekomunikačná sieť	
Definícia:	Svetová sústava pevných spojovacích okruhov zriadená ako súčasť leteckej pevnej služby na výmenu správ a/alebo digitálnych správ medzi pevnými leteckými stanicami s rovnakými alebo porovnateľnými charakteristikami.
Zdroj:	L10/II Letecké telekomunikácie
Kontext:	AFTN je celosvetový systém leteckých pevných obvodov, ktorý je zabezpečovaný v rámci systému AFS, na výmenu správ a/alebo digitálnych údajov medzi leteckými pevnými stanicami s rovnakými alebo kompatibilnými komunikačnými vlastnosťami.
Zdroj:	VYKONÁVACIE NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2016/1377
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Aeronautical Information Service	
Definition:	A service established within the defined area of coverage responsible for the provision of aeronautical information/data necessary for the safety, regularity and efficiency of air navigation.
Source:	ICAO Annex 15
Context:	The Aeronautical Information Services of the Slovak Republic (AIS S. R.) are provided by Aeronautical Information Management Unit, which forms part of Air Traffic Services of the Slovak Republic.
Source:	LPS SR
Synonym:	AIS
Notes:	
 Letecká informačná služba	
Definícia:	Letecká informačná služba poskytuje údaje a informácie o vzdušnom priestore a podmienkach jeho využívania, o letových prevádzkových službách, letiskách a leteckých pozemných zariadeniach, ktoré sú potrebné na bezpečné a efektívne vykonávanie letov vrátane vydávania leteckých máp.
Zdroj:	Zákon č. 143/1998 Z. z. Zákon o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, čl. I, § 9 (1)
Kontext:	Za zabezpečenie leteckej informačnej služby zodpovedá ministerstvo.
Zdroj:	Zákon č. 143/1998 Z. z. Zákon o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, čl. I, § 9 (1)
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Aeronautical Station	
Definition:	A land station in the aeronautical mobile service.
Source:	ICAO Annex 10 Volume II
Context:	In certain instances, an aeronautical station may be located, for example, on board a ship or on a platform at sea.
Source:	ICAO Annex 10 Volume II
Synonym:	
Notes:	A general term for an aeronautical station is Radio.
 Letecká stanica	
Definícia:	Pozemná stanica leteckej pohyblivej služby.
Zdroj:	L10/II Letecké telekomunikácie
Kontext:	V niektorých prípadoch môže byť letecká stanica umiestnená na palube lode alebo na umelej plošine na mori.
Zdroj:	Učebnice pilota 2019 - Svět křídel
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Aeroplane	
Definition:	A power-driven heavier-than-air aircraft, deriving its lift in flight chiefly from aerodynamic reactions on surfaces which remain fixed under given conditions of flight.
Source:	Regulation (EU) 923/2012
Context:	Vehicles used for cargo handling, air travel or military purposes are referred to as aeroplane, plane or aircraft.
Source:	Oxford Aviation Academy. (2008). ATPL Ground Training Series - Air Law. Shoreham: Transair (UK) Ltd.
Synonym:	
Notes:	
 Letún	
Definícia:	Motorové lietadlo ťažšie ako vzduch, ktorého vztlak potrebný na let vzniká prevažne pôsobením aerodynamických síl na nosné plochy, pričom tieto plochy zostávajú za daných podmienok voči lietadlu nepohyblivé.
Zdroj:	L2 Pravidlá lietania
Kontext:	Letún alebo turistický motorový klzák (TMG) patria do rovnakej kategórie a triedy ako lietadlá uvedené v časti FCL.
Zdroj:	Dopravný úrad SR
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Air Traffic Advisory Service	
Definition:	A service provided within advisory airspace to ensure separation, insofar as practical, between aircraft which are operating on IFR flight plans.
Source:	ICAO Doc 4444 PANS-ATM
Context:	The objective of the air traffic advisory service is to make information on collision hazards more effective than it would be in the mere provision of flight information service.
Source:	SKYbrary
Synonym:	
Notes:	
 Letová poradná služba	
Definícia:	Služba poskytovaná v letovom poradnom vzdušnom priestore na zabezpečenie rozstupov, ak je to uskutočniteľné, medzi lietadlami letiacimi podľa letového plánu na let IFR.
Zdroj:	L 4444 Postupy leteckých navigačných služieb - Manažment letovej prevádzky
Kontext:	Napr. vzdušné priestory A-E sú riadené, priestor F je tzv. poradný priestor, v ktorom sa na vyžiadanie poskytuje poradná služba a priestor G je neriadený vzdušný priestor.
Zdroj:	Dopravný úrad SR
Synonymum:	
Poznámky:	V SR sa tento druh služby nepoužíva.

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Air Traffic Control Clearance	
Definition:	Authorization for an aircraft to proceed under conditions specified by an air traffic control unit.
Source:	ICAO Doc 4444 PANS-ATM
Context:	Clearances are issued solely for expediting and separating air traffic and are based on known traffic conditions which affect safety in aircraft operation.
Source:	ICAO Doc 4444 PANS-ATM
Synonym:	
Notes:	1. For convenience, the term "air traffic control clearance" is frequently abbreviated to "clearance" when used in appropriate contexts. 2. The abbreviated term "clearance" may be prefixed by the words "taxi", "take-off", "departure", "en-route", "approach" or "landing" to indicate the particular portion of flight to which the air traffic control clearance relates.
 Letové povolenie	
Definícia:	Povolenie oprávňujúce veliteľa lietadla vykonať let alebo v lete pokračovať podľa podmienok určených stanovištom riadenia letovej prevádzky.
Zdroj:	L 4444 Postupy leteckých navigačných služieb - Manažment letovej prevádzky
Kontext:	Žiadateľ o letové povolenie musí predložiť: vyplnený EASA formulár 21; vyplnený formulár F440-B a vyplnený EASA formulár 18B.
Zdroj:	Dopravný úrad SR
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Air Traffic Control Service	
Definition:	Air traffic control service is a service provided for the purpose of: 1. preventing collisions: between aircraft, and on the manoeuvring area between aircraft and obstructions; 2. expediting and maintaining an orderly flow of air traffic.
Source:	ICAO Annex 11 - Air Traffic Services
Context:	Air traffic control service is provided: to all Instrument Flight Rules (IFR) flights in airspace Classes A, B, C, D and E.
Source:	ICAO Annex 11 - Air Traffic Services
Synonym:	ATC
Notes:	
 Služba riadenia letovej prevádzky	
Definícia:	Služba, ktorá sa poskytuje na: a) zabraňovanie zrážkam 1) medzi lietadlami, 2) medzi lietadlami a prekážkami na prevádzkovej ploche a na b) urýchlenie a udržanie usporiadaného toku letovej prevádzky.
Zdroj:	L 11 Letové prevádzkové služby
Kontext:	V mnohých krajinách sú služby ATC poskytované v takmer celom vzdušnom priestore a tieto služby sú dostupné pre všetkých užívateľov (súkromné, vojenské a komerčné letectvo).
Zdroj:	LPS SR
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Air Traffic Control Unit	
Definition:	A generic term meaning variously, area control centre, approach control unit or aerodrome control tower.
Source:	ICAO Doc 4444 PANS-ATM
Context:	To be familiarized with these, it is important to understand how air traffic control works generally and to understand the stages in the operations of air traffic control units (ATCU) from departure to arrival of an aircraft.
Source:	ICAO
Synonym:	ATCU
Notes:	
 Stanovište riadenia letovej prevádzky	
Definícia:	Všeobecný výraz, ktorý podľa okolností znamená oblastné stredisko riadenia, približovacie stanovište riadenia alebo letiskovú riadiacu vežu.
Zdroj:	L 4444 Postupy leteckých navigačných služieb - Manažment letovej prevádzky
Kontext:	Stanovište riadenia letovej prevádzky na poskytovanie služby riadenia letovej prevádzky musí dostávať informácie o zamýšľaných pohyboch každého lietadla alebo o ich zmenách a platné informácie o skutočnom priebehu letu každého lietadla, ktorému sa má poskytnúť služba riadenia letovej prevádzky.
Zdroj:	LPS SR
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Air Traffic Controller	
Definition:	A person who is responsible for remotely monitoring and directing the movements of aircraft as part of a system of air traffic control.
Source:	ICAO Annex 1
Context:	The purpose of air traffic controller (ATCO) licensing is to enable each National Aviation Authority (NAA) to regulate air traffic controllers within their State.
Source:	SKYbrary
Synonym:	ATCo
Notes:	
 Riadiaci letovej prevádzky	
Definícia:	Držiteľ preukazu spôsobilosti riadiaceho letovej prevádzky s platnými kvalifikačnými kategóriami, ktoré ho oprávňujú na výkon príslušných činností.
Zdroj:	L 1 Spôsobilosť leteckého personálu
Kontext:	Riadiaci letovej prevádzky zabezpečuje bezpečnosť a plynulosť vo vzdušnom priestore SR.
Zdroj:	LPS SR
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Air Traffic Flow Management	
Definition:	A service established with the objective of contributing to a safe, orderly and expeditious flow of air traffic by ensuring that ATC capacity is utilized to the maximum extent possible, and that the traffic volume is compatible with the capacities declared by the appropriate ATS authority.
Source:	ICAO Annex 11 - Air Traffic Services
Context:	The objective of ATFM is to ensure optimal traffic flow when demand is expected to exceed the available capacity of the ATC system.
Source:	ICAO Doc 4444 PANS-ATM
Synonym:	ATFM
Notes:	
 Usporiadanie toku letovej prevádzky	
Definícia:	Služba zriadená s cieľom prispieť k bezpečnému, usporiadanému a rýchlemu toku letovej prevádzky zabezpečujúca, že kapacita ATC je využitá v maximálnej miere a že objem letovej prevádzky vyhovuje kapacitám vyhláseným zodpovedným orgánom ATS.
Zdroj:	L 11 Letové prevádzkové služby
Kontext:	Celková zodpovednosť za poskytovanie služieb manažmentu toku letovej prevádzky vo FIR/UIR BRATISLAVA je delegovaná na NMOC EUROCONTROL (Operačné stredisko manažéra siete).
Zdroj:	AIP Letecká informačná príručka SR
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Air Traffic Service	
Definition:	A generic term meaning variously, flight information service, alerting service, air traffic advisory service, air traffic control service (area control service, approach control service or aerodrome control service).
Source:	ICAO Doc 4444 PANS-ATM
Context:	Air traffic service is provided by specially designated air traffic service units (ATSUs).
Source:	ICAO Annex 11 - Air Traffic Services
Synonym:	ATS
Notes:	
 Letové prevádzkové služby	
Definícia:	Všeobecný výraz, ktorý znamená podľa okolností letovú informačnú službu, pohotovostnú službu, letovú poradnú službu, službu riadenia letovej prevádzky (oblastnú službu riadenia, približovaciú službu riadenia alebo letiskovú službu riadenia).
Zdroj:	L 4444 Postupy leteckých navigačných služieb - Manažment letovej prevádzky
Kontext:	Poslaním štátneho podniku Letové prevádzkové služby Slovenskej republiky je poskytované leteckých navigačných služieb vo vzdušnom priestore a na určených letiskách Slovenskej republiky.
Zdroj:	§ 2, letecký zákon
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Air-report	
Definition:	A report from an aircraft in flight prepared in conformity with requirements for position, and operational and/or meteorological reporting;
Source:	ICAO
Context:	AIREPs are often automated reports, contrary to PIREPs.
Source:	Dictionary of Aviation, 2nd Edition
Synonym:	AIREP
Notes:	
 Letecká správa	
Definícia:	Hlásenie, ktoré poskytuje pilot alebo člen posádky lietadla; kódovaný systém, ktorý umožňuje efektívne a jednoznačné zdieľanie informácií medzi leteckými jednotkami a kontrolnými vežami.
Zdroj:	ICAO - Dokument 8400 Skratky a kódy
Kontext:	V leteckej komunikácii je správne a presné hlásenie prostredníctvom Air-report dôležité pre bezpečnosť letu.
Zdroj:	Učebnice pilota 2019 - Svět křídel
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Aircraft Station	
Definition:	A mobile station in the aeronautical mobile service, other than a survival craft station, located on board an aircraft.
Source:	ICAO Annex 10 Volume II
Context:	Aircraft radio stations include all types of radio transmitting equipment used aboard an aircraft, e.g., two-way radiotelephones, radar, radionavigation equipment, and emergency locator transmitters (ELTs).
Source:	Federal Communications Commission - website
Synonym:	
Notes:	
 Lietadlová stanica	
Definícia:	Pohyblivá stanica leteckej pohyblivej služby, umiestnená na palube lietadla, iná ako je stanica záchranného prostriedku.
Zdroj:	L10/II Letecké telekomunikácie
Kontext:	Lietadlová stanica môže použiť svoju skrátenú volaciu značku len v prípade, ak bola takto oslovená leteckou stanicou.
Zdroj:	Rádiotelefónne postupy a letecká frazeológia civilného letectva (Prvé vydanie, 2010)
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Alert Phase ALERFA	
Definition:	Situation wherein apprehension exists as to the safety of an aircraft and its occupants.
Source:	ICAO Annex 12
Context:	Upon the declaration of an Alert Phase, the RCC should: Complete or initiate all relevant actions as detailed for the Uncertainty Phase.
Source:	ICAO Annex 12
Synonym:	ALERFA
Notes:	
 Úroveň pohotovosti ALERFA	
Definícia:	Štandardný letecký kód používaný na označenie obdobia pohotovosti.
Zdroj:	ICAO Annex 12
Kontext:	ALERFA je dôležitým aspektom v leteckej bezpečnosti a je významným faktorom v riadení leteckej prevádzky počas obdobia zvýšeného rizika.
Zdroj:	ICAO Annex 12
Synonymum:	
Poznámky:	ALERFA je dôležitým aspektom v leteckej bezpečnosti a je významným faktorom v riadení leteckej prevádzky počas obdobia zvýšeného rizika.

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Alerting Service	
Definition:	A service provided to notify appropriate organizations regarding aircraft in need of search and rescue aid, and assist such organizations as required.
Source:	ICAO Annex 11 - Air Traffic Services
Context:	Alerting service is part of air traffic service (ATS) and is therefore provided by ATS units (e.g. area control centres, flight information centres, etc.).
Source:	ICAO Annex 11 - Air Traffic Services
Synonym:	
Notes:	
 Pohotovostná služba	
Definícia:	Služba zabezpečujúca poskytovanie informácií príslušným organizáciám o lietadlách, ktorým sa má poskytnúť pátracia a záchranná služba a spolupráca s týmito organizáciami podľa potreby.
Zdroj:	L2 Pravidlá letania
Kontext:	Pohotovostná služba sa poskytuje v rozsahu, v akom je to možné, všetkým letom, na ktoré bol podaný letový plán alebo sú inak známe letovým prevádzkovým službám.
Zdroj:	AIP SR
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Alternate Aerodrome	
Definition:	An aerodrome to which an aircraft may proceed when it becomes either impossible or inadvisable to proceed to or to land at the aerodrome of intended landing where the necessary services and facilities are available, where aircraft performance requirements can be met and which is operational at the expected time of use.
Source:	Regulation (EU) 923/2012
Context:	Alternate aerodromes may be designated as Take-off , En- route or Destination alternates.
Source:	ICAO
Synonym:	
Notes:	
 Náhradné letisko	
Definícia:	Letisko, na ktoré môže lietadlo pokračovať v lete, ak je buď nemožné alebo nevhodné pokračovať v lete do letiska zamýšľaného pristátia, alebo pristáť na danom letisku pokiaľ sú k dispozícii potrebné služby a zariadenia, pokiaľ lietadlo spĺňa výkonnostné požiadavky a pokiaľ je prevádzkyschopné v čase využitia.
Zdroj:	L2 Pravidlá lietania
Kontext:	Medzi kritériá na výber náhradného letiska patria bezpečnostné štandardy, dostupnosť paliva, dostatočne dlhá pristávacia dráha pre daný typ lietadla a iné faktory, ktoré zabezpečujú bezpečné a hladké pristátie.
Zdroj:	iFly
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Altitude	
Definition:	The vertical distance of a level, a point or an object considered as a point, measured from mean to sea level.
Source:	Regulation (EU) 923/2012
Context:	The primary unit of measurement of altitude and elevation or height is the metre.
Source:	Oxford Aviation Academy. (2008). ATPL Ground Training Series - Air Law. Shoreham: Transair (UK) Ltd.
Synonym:	ALT
Notes:	
 Nadmorská výška	
Definícia:	Vertikálna vzdialenosť od hladiny, bodu alebo predmetu, ktorý je považovaný za bod, meraná od strednej hladiny mora.
Zdroj:	L2 Pravidlá lietania
Kontext:	Riadený vzdušný priestor zahŕňa: Riadené okrsky CTR (siahajúce od povrchu zeme do stanovenej nadmorskej výšky).
Zdroj:	§ 2, letecký zákon
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Approach Control Service	
Definition:	An ATC service for any aircraft which is not receiving an aerodrome control service which is flying in or in the vicinity of the ATZ of that aerodrome whether or not the aircraft is flying by visual reference to the surface.
Source:	IVAO Documentation Library
Context:	Approach control is a radar-based air traffic control service provided to aircraft during the approach and departure phases of flight, typically within about 40 miles of an airport.
Source:	Globeair.com
Synonym:	
Notes:	
 Približovacia služba riadenia	
Definícia:	Približovacia služba riadenia pre riadené lety prilietavajúcich a odlietavajúcich lietadiel.
Zdroj:	L2 Pravidlá lietania
Kontext:	Letové prevádzkové služby zahŕňajú: službu riadenia letovej prevádzky (ATC) - oblastná, približovacia a letisková služba riadenia;
Zdroj:	LPS SR
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Approach Control Unit	
Definition:	Provides air traffic control service, flight information service and alerting service to controlled flights arriving at, or departing from, one or more aerodromes in order to accomplish the above mentioned objectives.
Source:	LPS SR
Context:	The task of APP is to create the interface between the take off and landing on the one hand and the en-route flight on the other hand.
Source:	LPS SR
Synonym:	APP
Notes:	
 Približovacie stanovište riadenia	
Definícia:	Stanovište zriadené na poskytovanie služby riadenia letovej prevádzky riadeným letom priletavajúcim alebo odlietavajúcim z jedného alebo viacerých letísk.
Zdroj:	L2 Pravidlá lietania
Kontext:	Približovacie stanovišťa riadenia sú zriadené na letiskách v Bratislave a v Košiciach.
Zdroj:	LPS SR
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Apron	
Definition:	A defined area, on a land aerodrome, intended to accommodate aircraft for the purposes of loading or unloading passengers, mail or cargo, fuelling, parking or maintenance.
Source:	Oxford Aviation Academy. (2008). ATPL Ground Training Series - Air Law. Shoreham: Transair (UK) Ltd.
Context:	At aerodromes, passengers may have to walk across the apron between the terminal building and the aircraft.
Source:	CAP 642 - Airside Safety Management
Synonym:	
Notes:	
 Odbavovacia plocha	
Definícia:	Vymedzená plocha určená na umiestnenie lietadiel na účely nastupovania alebo vystupovania cestujúcich, nakladania a vykladania pošty alebo nákladu, dopĺňania paliva, parkovania alebo údržby.
Zdroj:	Nariadenie komisie (EÚ) 139/2014
Kontext:	Odbavovacia plocha je neoddeliteľnou súčasťou každého letiska. Jej veľkosť, vybavenie, či umiestnenie závisí od kapacity prepravy cestujúcich, nákladu, alebo tovaru.
Zdroj:	Kazda, A.: Letiská a dizajn
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Co-pilot	
Definition:	A licenced pilot serving in any piloting capacity other than as pilot-in-command but excluding a pilot who is on board the aircraft for the sole purpose of receiving flight instruction.
Source:	ICAO Annex 2 - Rules of the air
Context:	A person is not permitted to act as PIC or co-pilot in the following categories of aircraft unless he/she holds the appropriate licence. Licence categories are: Aeroplane, Helicopter, Glider, Free balloon.
Source:	Oxford Aviation Academy. (2008). ATPL Ground Training Series - Air Law. Shoreham: Transair (UK) Ltd.
Synonym:	
Notes:	
 Druhý pilot	
Definícia:	Pilot vykonávajúci na palube lietadla iné pilotné činnosti ako činnosti veliteľa lietadla, s výnimkou pilota, ktorý je na palube lietadla iba vo funkcii žiaka alebo pilota vo výcviku.
Zdroj:	Učebnice pilota 2019 - Svět křídel
Kontext:	Úlohou druhého pilota je striedať sa pri riadení lietadla s kapitánom (t. j. prvým pilotom) a asistovať mu.
Zdroj:	Nedelka, Milan a kol. (1998), Slovenský letecký slovník terminologický a výkladový
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Control area	
Definition:	A Controlled Airspace extending upwards from a specified limit above the earth.
Source:	ICAO Annex 11 - Air Traffic Services
Context:	The lateral and vertical extent of control areas is detailed in the appropriate national AIP.
Source:	ICAO Annex 11 - Air Traffic Services
Synonym:	CTA
Notes:	
 Riadená oblasť	
Definícia:	Akákoľvek oblasť vzdušného priestoru, v ktorej je letová činnosť riadená riadiacim letovej prevádzky.
Zdroj:	§ 2, letecký zákon
Kontext:	Riadený vzdušný priestor zahŕňa: Riadenú oblasť CTA (siahajúca (mimo priestorov TMA) od nadmorskej výšky 8 000 ft (resp. 10 000 ft), do letovej hladiny FL660).
Zdroj:	§ 2, letecký zákon
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Control zone	
Definition:	A block of Controlled Airspace extending from the surface of the earth to a specified upper limit.
Source:	ICAO Annex 11 - Air Traffic Services
Context:	The lateral and vertical extent of control zones is detailed in the appropriate national AIP.
Source:	ICAO Annex 11 - Air Traffic Services
Synonym:	CTR
Notes:	
 Riadený okrsok	
Definícia:	Riadený okrsok je oblasť vzdušného priestoru v tesnej blízkosti letiska, v ktorej je letová činnosť riadená riadiacim letovej prevádzky; táto oblasť slúži najmä na riadenie letiskového pohybu, lietadiel na letiskovom okruhu a v tesnej blízkosti letiska a riadenie samotných vzletov a pristátí.
Zdroj:	§ 2, letecký zákon
Kontext:	Riadený vzdušný priestor zahŕňa: Riadené okrsky CTR (siahajúce od povrchu zeme do stanovenej nadmorskej výšky).
Zdroj:	§ 2, letecký zákon
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Controlled Aerodrome	
Definition:	An aerodrome at which air traffic control service is provided to aerodrome traffic.
Source:	ICAO Doc 4444 PANS-ATM
Context:	Designating an aerodrome as "controlled" means that air traffic control (ATC) service is provided at that aerodrome.
Source:	ICAO Annex 11 - Air Traffic Services
Synonym:	
Notes:	The term "controlled aerodrome" indicates that air traffic control service is provided to aerodrome traffic but does not necessarily imply that a control zone exists.
 Riadené letisko	
Definícia:	Letisko s vysokým preťažením, kde dopyt v určitých obdobiach prevyšuje kapacitu a kde je na účely pristátia alebo vzletu pre leteckého dopravcu nevyhnutné, aby mu koordinátor pridelil prevádzkový interval.
Zdroj:	Nariadenie (EÚ) 255/2010
Kontext:	Členské štáty Európskej únie (EÚ) môžu ktorékoľvek letisko určiť ako riadené letisko za predpokladu, že: sa vykoná analýza kapacity; existuje závažný nedostatok kapacity, ktorý nie je možné v krátkej dobe vyriešiť.
Zdroj:	Nariadenie (EHS) 95/93
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Controlled Airspace	
Definition:	Controlled airspace is an airspace of defined dimensions within which air traffic control services are provided to Instrument Flight Rules (IFR) flights and to Visual Flight Rules (VFR) flights in accordance with the airspace classification.
Source:	ICAO Annex 11 - Air Traffic Services
Context:	Controlled Airspace includes Control Areas, Terminal Control Areas, Airways and Control Zones.
Source:	ICAO Annex 11 - Air Traffic Services
Synonym:	
Notes:	
 Riadený vzdušný priestor	
Definícia:	Priestor, v ktorom akákoľvek letová činnosť podlieha nielen základným pravidlám a predpisom, ale aj inštrukciám riadiacich letovej prevádzky. Tento priestor siaha do letovej hladiny 660, teda 66 000 stôp.
Zdroj:	§ 2, letecký zákon
Kontext:	Všetky lietadlá letiace v riadenom vzdušnom priestore musia získať povolenie na vstup do zóny a musia byť vybavené podľa vnútroštátnych predpisov.
Zdroj:	§ 2, letecký zákon
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Current Flight Plan	
Definition:	The flight plan, including changes, if any, brought about by subsequent clearances.
Source:	ICAO Doc 4444 PANS-ATM
Context:	The flight plan (FPL) expresses the intent of how the flight would be performed.
Source:	ICAO Doc 4444 PANS-ATM
Synonym:	CPL
Notes:	
 Platný letový plán	
Definícia:	Letový plán zahŕňajúci prípadné zmeny spôsobené neskôr vydanými povoleniami.
Zdroj:	Vykonávacie nariadenie komisie (EÚ) č. 923/2012 z 26. septembra 2012
Kontext:	Podat' si letový plán je v dnešnej dobe mimoriadne ľahké, pričom je možné využiť viacero spôsobov.
Zdroj:	iFly
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Danger Area	
Definition:	A danger area is an airspace of defined dimensions within which activities dangerous to the flight of aircraft may exist at specified times.
Source:	ICAO Annex 11 - Air Traffic Services
Context:	Most danger areas are operated by military authorities. The vertical and lateral dimensions of danger areas are publicised in national Aeronautical Information Publications (AIPs) together with the hours of operation where applicable.
Source:	ICAO Annex 11 - Air Traffic Services
Synonym:	
Notes:	
 Nebezpečný priestor	
Definícia:	Vymedzený vzdušný priestor, v ktorom sa môžu v určenom čase vykonávať činnosti nebezpečné pre let lietadla.
Zdroj:	L2 Pravidlá lietania
Kontext:	Nebezpečný vzdušný priestor LZD (danger) - v tomto vzdušnom priestore môže byť vykonávanie letovej činnosti nebezpečné, avšak nie je zakázané.
Zdroj:	iFly
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Distress Phase DETRESFA	
Definition:	A situation wherein there is a reasonable certainty that an aircraft and its occupants are threatened by grave and imminent danger and require immediate assistance.
Source:	ICAO Annex 12
Context:	Upon the declaration of a Distress Phase the RCC should: Complete all relevant actions as detailed for Uncertainty and Alert Phases.
Source:	ICAO Annex 12
Synonym:	DETRESFA
Notes:	
 Obdobie tiesne DETRESFA	
Definícia:	Situácia, v ktorej existuje primeraná istota, že lietadlu a osobám na jeho palube hrozí závažné a bezprostredné nebezpečenstvo alebo že potrebujú okamžitú pomoc.
Zdroj:	Vykonávacie nariadenie komisie (EÚ) 2017/373, 2017
Kontext:	Obdobie núdze môže byť označované aj ako obdobie neistoty, obdobie pohotovosti alebo obdobie tiesne.
Zdroj:	iFly
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Flight Information Centre	
Definition:	Provides flight information service and alerting service to all flights in uncontrolled airspace.
Source:	LPS SR
Context:	FIC is established at the M.R. Štefánik airport in Bratislava.
Source:	LPS SR
Synonym:	FIC
Notes:	
 Letové informačné stredisko	
Definícia:	Poskytuje letovú informačnú a pohotovostnú službu letom v neriadenom vzdušnom priestore.
Zdroj:	LPS SR
Kontext:	Letové informačné stredisko je zriadené v Bratislave.
Zdroj:	LPS SR
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Flight Information Region	
Definition:	An airspace of defined dimensions within which flight information service and alerting service are provided.
Source:	ICAO Annex 2 - Rules of the air
Context:	A FIR is divided into several geographical areas called sectors.
Source:	SKYbrary
Synonym:	FIR
Notes:	
 Letová informačná oblasť	
Definícia:	Najvyšší druh vzdušného priestoru; vzdušný priestor, v rámci ktorého sa lieta je poskytovaná informačná služba.
Zdroj:	Učebnice pilota 2019 - Svět křídel
Kontext:	Letová informačná oblasť môže byť rozdelená horizontálne i vertikálne.
Zdroj:	eduaviation.lf.tuke.sk
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Flight Information Service	
Definition:	Flight Information service is a service provided for the purpose of giving advice and information useful for the safe and efficient conduct of flights.
Source:	ICAO Annex 11 - Air Traffic Services
Context:	A flight information service may be provided on its own or in conjunction with an air traffic control service.
Source:	SKYbrary
Synonym:	FIS
Notes:	
 Letecká informačná služba	
Definícia:	Služba poskytujúca údaje a informácie o vzdušnom priestore a podmienkach jeho využívania, o letových prevádzkových službách, letiskách a leteckých pozemných zariadeniach, ktoré sú potrebné na bezpečné a efektívne vykonávanie letov vrátane vydávania leteckých máp.
Zdroj:	Zákon č. 143/1998 Z. z. Zákon o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, čl. I, § 9 (1)
Kontext:	Štátny podnik Letové prevádzkové služby Slovenskej republiky je poskytovateľ leteckej informačnej služby.
Zdroj:	LPS SR
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Flight Level	
Definition:	A surface of constant atmosphere pressure which is related to a specific pressure datum, 1013.2hPa, and is separated from other such surfaces by specific pressure intervals.
Source:	ICAO Annex 5
Context:	Strictly speaking a flight level is an indication of pressure, not of altitude.
Source:	SKYbrary
Synonym:	
Notes:	
 Letová hladina	
Definícia:	Konkrétna výška, v ktorej sa lietadlo momentálne nachádza voči povrchu zeme alebo voči pevnej referenčnej báze.
Zdroj:	L 4444 Postupy leteckých navigačných služieb - Manažment letovej prevádzky
Kontext:	Správne udržiavanie hladiny je zásadné pre bezpečnosť, efektívnosť a presnosť leteckých operácií.
Zdroj:	iFly
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Flight Plan	
Definition:	A Flight plan is a document which provides specified information to air traffic service units relative to an intended flight or portion of a flight of an aircraft.
Source:	ICAO Annex 2 - Rules of the air
Context:	A flight plan may be filed as a written document, an electronic document, or may be filed verbally.
Source:	ICAO Annex 2 - Rules of the air
Synonym:	FPL
Notes:	
 Letový plán	
Definícia:	Stanovené údaje o zamýšľanom lete alebo časti letu lietadla, ktoré sa predkladajú stanovištiam letových prevádzkových služieb.
Zdroj:	L 4444 Postupy leteckých navigačných služieb - Manažment letovej prevádzky
Kontext:	Údaje v letovom pláne by mali byť na začiatku v súlade s predpismi a použiteľné pre prevádzkové služby.
Zdroj:	iFly
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Flight Visibility	
Definition:	The average forward horizontal distance, from the cockpit of an aircraft in flight, at which prominent unlighted objects may be seen and identified by day and prominent lighted objects may be seen and identified by night.
Source:	FAA
Context:	Flight visibility is determined by the pilot.
Source:	International Helicopter Safety Team (Training Fact Sheet - Visibility)
Synonym:	
Notes:	
 Letová dohľadnosť	
Definícia:	Dohľadnosť dopredu z kabíny lietadla počas letu.
Zdroj:	L2 Pravidlá lietania
Kontext:	Letová dohľadnosť sa znižuje najmä pod vrstvami inverzií teploty vzduchu vplyvom prachu, dymu a vodnej pary.
Zdroj:	Elektronický meteorologický slovník
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Ground Visibility	
Definition:	Prevailing horizontal visibility near the earth's surface as reported by the National Weather Service or an accredited observer.
Source:	FAA
Context:	In situations where the prevailing visibility is less than 4 miles, the tower controllers are required to compare it to the ground visibility reading and use the less of the two for flight operations.
Source:	Glossary of Aviation Terms - Paramount Business Jets
Synonym:	
Notes:	
 Prízemná dohľadnosť	
Definícia:	Dohľadnosť na letisku hlásená oprávneným pozorovateľom alebo automatickými systémami.
Zdroj:	L2 Pravidlá lietania
Kontext:	METAR obsahuje: VVVV - indikuje sa prízemná horizontálna dohľadnosť, udáva sa v metroch a je to priemer za 10 minútové obdobie.
Zdroj:	Letiskové správy METAR v SR
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Heading	
Definition:	The direction in which the longitudinal axis of an aircraft is pointed, usually expressed in degrees from North (true, magnetic, compass or grid).
Source:	ICAO Annex 2 - Rules of the air
Context:	The heading of an aircraft may be different than its track due to the wind.
Source:	SKYbrary
Synonym:	HDG
Notes:	
 Kurz	
Definícia:	Smer pozdĺžnej osi lietadla spravidla vyjadrovaný v stupňoch od severu (zemepisného, magnetického, kompasového alebo sieťového).
Zdroj:	L2 Pravidlá lietania
Kontext:	HDG je významný v kontexte leteckých operácií, pretože poskytuje presné a jasné informácie o smerovaní lietadla.
Zdroj:	iFly
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Knot	
Definition:	A measure of speed used in aerial navigation. One knot is equal to one nautical mile per hour (100 knots = 115 miles per hour).
Source:	Glossary of common Acoustic and Air Traffic Control terms
Context:	Pilots are trained to monitor and analyze the speed of an airplane in knots.
Source:	MonroeAerospace.com
Synonym:	
Notes:	
 Uzol	
Definícia:	Jednotka rýchlosti, používaná v moreplavbe, letectve a meteorológii; jeden námorný uzol je definovaný ako rýchlosť jednej námornej míle za hodinu.
Zdroj:	L 6 - Prevádzka lietadiel
Kontext:	Pojem vznikol z metódy merania rýchlosti plavby lode pomocou lana, na ktorom boli uviazané uzly vo vzdialenosti 47 stôp a 3 palce (14,4018 m).
Zdroj:	Transport.sk
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Landing Area	
Definition:	That part of a movement area intended for the landing or take-off of aircraft.
Source:	Oxford Aviation Academy. (2008). ATPL Ground Training Series - Air Law. Shoreham: Transair (UK) Ltd.
Context:	Landing area is any locality either on land, water, or structures, including airports/heliports and intermediate landing fields, which is used, or intended to be used, for the landing and takeoff of aircraft whether or not facilities are provided for the shelter, servicing, or for receiving or discharging passengers or cargo.
Source:	Glossary of FAA
Synonym:	
Notes:	
 Pristávacia plocha	
Definícia:	Časť pohybovej plochy určená na pristátia alebo vzlety lietadiel.
Zdroj:	L2 Pravidlá lietania
Kontext:	Pristávacia plocha je neoddeliteľnou súčasťou leteckej infraštruktúry a je dôkladne monitorovaná a udržiavaná, aby sa zabezpečila bezpečnosť letov.
Zdroj:	ICAO - Dokument 8400 Skratky a kódy
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Low Visibility Procedures	
Definition:	Means approach or take-off operations on a runway with a runway visual range less than 550 m or with a decision height less than 200 ft.
Source:	Commission Implementing Regulation (EU) 2021/2237
Context:	Low visibility procedures exist to support Low Visibility Operations at Aerodromes when either surface visibility is sufficiently low to prejudice safe ground movement without additional procedural controls or the prevailing cloud base is sufficiently low to preclude pilots obtaining the required visual reference to continue to landing at the equivalent of an ILS Cat 1 DH/DA.
Source:	Commission Implementing Regulation (EU) 2021/2237
Synonym:	LVP
Notes:	
 Postupy za nízkej dohľadnosti	
Definícia:	Postupy používané na letisku na zaistenie bezpečnosti pri prevádzke za nízkej dohľadnosti.
Zdroj:	Delegované Nariadenie Komisie (EÚ) 2022/208 zo 14. decembra 2021
Kontext:	Dnes sa procesu prevádzky za nízkej dohľadnosti na letiskách zúčastňuje viacero zložiek riadenia tak, aby bola zachovaná bezpečnosť civilného letu.
Zdroj:	LPS SR
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Manoeuvring Area	
Definition:	The manoeuvring area is the area of the airport used for take-off, landing and taxiing of aircrafts.
Source:	AIM GEN 1.5 Glossary of Aeronautical Terms
Context:	Manoeuvring Area includes runways, other landing areas and traffic routes leading to these areas.
Source:	AIM GEN 1.5 Glossary of Aeronautical Terms
Synonym:	
Notes:	
 Prevádzková plocha	
Definícia:	Časť letiska určená na vzlety, pristátia a rolovanie lietadiel, s výnimkou odbavovacej plochy/plôch.
Zdroj:	Vykonávacie nariadenie komisie (EÚ) č. 923/2012 z 26. septembra 2012
Kontext:	Prevádzková plocha je dôkladne vymedzená a slúži ako hlavná zóna pre pohyb lietadiel po celom letisku.
Zdroj:	iFly
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Meteorological Aerodrome Report METAR	
Definition:	An aerodrome routine meteorological report.
Source:	AC 00-45H - Aviation Weather Services, FAA, 14 Nov 2016
Context:	METAR is a format for reporting weather information.
Source:	SKYbrary
Synonym:	METAR
Notes:	Also known as Meteorological Terminal Aviation Routine Weather Report, Meteorological Terminal Air Report or Meteorological Airfield Report.
 Letisková meteorologická správa METAR	
Definícia:	Kódovaná, pravidelná, meteorologická správa o aktuálnom počasí na letisku.
Zdroj:	SHMÚ - Kódovanie správy METAR
Kontext:	Základný tvar správy METAR je najpopulárnejším formátom na svete pri vysielaní a prijímaní údajov o počasí.
Zdroj:	SHMÚ - Kódovanie správy METAR
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Nautical mile	
Definition:	Means the International Nautical Mile, that is to say, a distance of 1852 metres.
Source:	Oxford Aviation Academy. (2008). ATPL Ground Training Series - Air Law. Shoreham: Transair (UK) Ltd.
Context:	The RNP factor relates to navigational accuracy relating to the aircraft plotted position in nautical miles.
Source:	Oxford Aviation Academy. (2008). ATPL Ground Training Series - Air Law. Shoreham: Transair (UK) Ltd.
Synonym:	
Notes:	
 Námornícka míľa	
Definícia:	Jednotka dĺžky, ktorá sa používa na určovanie vzdialeností v námorníctve a v letectve; jedna námorná míľa = 1 852 m.
Zdroj:	Slovenská Legálna Metrológia
Kontext:	Námornícka míľa (tiež knot) je najviac uznávaná ako vzdialenosť 1852 m (naposledy aktualizovaná Velkou Britániou v roku 1954.
Zdroj:	Slovenská Legálna Metrológia
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Prohibited Area	
Definition:	An airspace of defined dimensions, above the land area or territorial waters of a state, within which the flight of aircraft is prohibited.
Source:	ICAO Annex 2 - Rules of the air
Context:	The vertical and lateral dimensions of prohibited areas are publicised in national Aeronautical Information Publications (AIPs) together with the hours of operation where applicable.
Source:	SKYbrary
Synonym:	
Notes:	
 Zakázaný priestor	
Definícia:	Vymedzený vzdušný priestor, v ktorom je letová činnosť zakázaná.
Zdroj:	L2 Pravidlá lietania
Kontext:	Zakázaný priestor však môže byť definovaný len do určitej výšky, takže v niektorých prípadoch je možné takýto priestor nadletieť.
Zdroj:	Dopravný úrad SR
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Restricted Area	
Definition:	Airspace of defined dimensions above the land areas or territorial waters of a State, within which the flight of aircraft is restricted in accordance with specific conditions.
Source:	ICAO Annex 2 - Rules of the air
Context:	The vertical and lateral dimensions of restricted areas are publicised in national Aeronautical Information Publications (AIPs) together with the hours of operation where applicable.
Source:	SKYbrary
Synonym:	
Notes:	
 Obmedzený priestor	
Definícia:	Vymedzený vzdušný priestor, v ktorom je letová činnosť obmedzená v súlade s určenými podmienkami.
Zdroj:	L2 Pravidlá lietania
Kontext:	Rozhodnutím ministra č. 168/2015 bol s účinnosťou od 01. 12. 2015 vyhlásený obmedzený vzdušný priestor LZR55 na východnej hranici Slovenskej republiky s Ukrajinou.
Zdroj:	Rozhodnutie ministra č. 168/2015 o vyhlásení obmedzeného vzdušného priestoru LZR55
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 SIGMET	
Definition:	SIGMET information is information issued by a meteorological watch office concerning the occurrence or expected occurrence of specified en-route weather phenomena which may affect the safety of aircraft operations.
Source:	ICAO Annex 3
Context:	A SIGMET gives a concise description of the phenomena in abbreviated plain language.
Source:	ICAO Annex 3
Synonym:	
Notes:	
 Letecká výstražná informácia SIGMET	
Definícia:	Informácie o vybraných nebezpečných meteorologických javoch, ktoré môžu významným spôsobom ovplyvniť bezpečnosť leteckej prevádzky.
Zdroj:	ICAO Annex 3
Kontext:	Informácie SIGMET sa vydávajú vo forme skrátenej otvorenej reči pre príslušné FIR.
Zdroj:	ICAO Annex 3
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Taxiing	
Definition:	Movement of an aircraft on the surface of an aerodrome under its own power, excluding take-off and landing.
Source:	ICAO Doc 4444 PANS-ATM
Context:	Depending on the aerodrome layout, taxiing may sometimes commence directly after start-up.
Source:	ICAO Doc 4444 PANS-ATM
Synonym:	
Notes:	
 Rolovanie	
Definícia:	Pohyb lietadla po povrchu letiska použitím vlastnej sily nezahŕňajúci vzlet a pristátie.
Zdroj:	L2 Pravidlá lietania
Kontext:	Rolovanie je dôležitou fázou letu, ktorá sa vykonáva pred štartom a po pristátí.
Zdroj:	L2 Pravidlá lietania
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Taxiway	
Definition:	A paved strip that parallels the runways.
Source:	CRANE, Dale (ed.). Dictionary of aeronautical terms. 2nd ed.
Context:	Aircraft move along the taxiways from the terminal to the end of the runway so they will not interfere with aircraft using the runway for take-off and landing.
Source:	CRANE, Dale (ed.). Dictionary of aeronautical terms. 2nd ed.
Synonym:	
Notes:	
 Rolovacia dráha	
Definícia:	Vymedzená dráha na rolovanie lietadiel na pozemnom letisku určená na spojenie jednej časti letiska s druhou.
Zdroj:	L2 Pravidlá lietania
Kontext:	Rolovacia dráha, ak je na osobitnom letisku zriadená, musí byť navrhnutá a vybudovaná tak, že s ohľadom na rozsah prevádzky a druh prevádzky a ďalšie okolnosti na osobitnom letisku zaisťuje bezpečné a plynulé rolovanie lietadla.
Zdroj:	Vyhláška č. 28/2020 Z. z.
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Terminal Aerodrome Forecast	
Definition:	Concise statement of the expected meteorological conditions at an aerodrome for a specified period.
Source:	Regulation (EU) 2017/373
Context:	Aerodrome forecasts are issued in the TAF code form.
Source:	ICAO Annex 3
Synonym:	TAF
Notes:	
 Letisková predpoveď TAF	
Definícia:	Stručný opis očakávaných meteorologických podmienok na letisku pre stanovené obdobie.
Zdroj:	Nariadenie EÚ 2017/373
Kontext:	Letiskové predpovede pre letiská s riadenou leteckou prevádzkou -- Bratislava, Košice, Poprad, Piešťany a Žilina sú pripravované v tvare kódu TAF.
Zdroj:	Letisková predpoveď TAF slovenských letísk SHMÚ
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Terminal Control Area	
Definition:	A terminal control area is a Control Area normally established at the confluence of ATS Routes in the vicinity of one or more major aerodromes.
Source:	ICAO Annex 2 - Rules of the air
Context:	TCAs have specifically delineated boundaries, often consisting of multiple layers and sectors that vary in altitude and dimension, designed to encompass all aircraft flight paths associated with the airport.
Source:	Glossary of Aviation Terms - Paramount Business Jets
Synonym:	TCA
Notes:	Also known as Terminal Manoeuvring Area (TMA).
 Koncová riadená oblasť	
Definícia:	Riadená oblasť zriadená obvyčajne v mieste, kde sa zbiehajú trate letových prevádzkových služieb v blízkosti jedného alebo viacerých hlavných letísk.
Zdroj:	L2 Pravidlá lietania
Kontext:	Riadený vzdušný priestor zahŕňa: Koncové riadené oblasti TMA (siahajúce spravidla od stanovenej nadmorskej výšky do stanovenej letovej hladiny).
Zdroj:	§ 2, letecký zákon
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Uncertainty Phase INCERFA	
Definition:	A situation wherein uncertainty exists as to the safety of an aircraft and its occupants.
Source:	ICAO Annex 12
Context:	As an example, loss of radio contact with an aircraft under ATS control could result in declaration of the Uncertainty Phase within 10 minutes, the Alert Phase within 20 minutes and the Distress Phase within 30 minutes of the event .
Source:	SKYbrary
Synonym:	INCERFA
Notes:	
 Obdobie neistoty	
Definícia:	Situácia, v ktorej existuje neistota, pokiaľ ide o bezpečnosť lietadla a osôb na jeho palube; kódový výraz pre obdobie neistoty je INCERFA.
Zdroj:	Vykonávacie nariadenie komisie (EÚ) 2017/373, 2017
Kontext:	Obdobie núdze bolo za hodnotené obdobie potrebné vyhlásiť v 49 prípadoch (v roku 2014 v 59 prípadoch); štyrikrát išlo o obdobie neistoty INCERFA.
Zdroj:	LPS SR - Výročná správa 2015
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Visibility	
Definition:	Visibility is a measure of the distance at which an object or light can be clearly discerned.
Source:	ICAO Doc 013 European Guidance Material On All Weather Aerodrome Operations, 5th Edition, 2016
Context:	Visibility may vary according to the direction and angle of view, and the height of the observer. Visibility is affected by the presence of fog, cloud, - haze and precipitation.
Source:	ICAO Doc 013 European Guidance Material On All Weather Aerodrome Operations, 5th Edition, 2016
Synonym:	
Notes:	
 Dohľadnosť	
Definícia:	Za dohľadnosť na letecké účely sa považuje väčšia hodnota z nasledujúcich: 1. najväčšia vzdialenosť, na ktorú je možné vidieť a rozoznať čierny objekt vhodných rozmerov umiestnený v blízkosti povrchu zeme, ak je pozorovaný oproti svetlému pozadiu; 2. najväčšia vzdialenosť, na ktorú je možné vidieť a identifikovať svetlá so svietivosťou približne 1000 kandel oproti tmavému pozadiu.
Zdroj:	L2 Pravidlá lietania
Kontext:	S ohľadom na limity dohľadnosti, za ktorých sú pristátia na konkrétnej vzletovej a pristávacej dráhe povolené, definujeme niekoľko kategórií poveternostných miním podľa organizácie ICAO.
Zdroj:	LPS SR
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Visual Flight Rules	
Definition:	Rules set down by an authority for flight in visual conditions, regarding such things as flight visibility and distance from cloud.
Source:	Dictionary of Aviation, 2nd Edition
Context:	Specifically, the weather must be better than basic VFR weather minima, i.e., in visual meteorological conditions (VMC), as specified in the rules of the relevant aviation authority.
Source:	FAA - General Operating and Flight Rules
Synonym:	VFR
Notes:	
 Pravidlá letu za viditeľnosti	
Definícia:	Súbor predpisov, podľa ktorých pilot prevádzkuje lietadlo za dostatočne jasných poveternostných podmienok, aby pilot videl, kam lietadlo letí.
Zdroj:	L2 Pravidlá lietania
Kontext:	S výnimkou zvláštnych letov VFR sa lety VFR musia vykonávať tak, aby lietadlo letelo za dohľadnosti a vo vzdialenosti od oblakov rovnakej alebo väčšej ako je stanovené v nasledujúcej tabuľke.
Zdroj:	L2 Pravidlá lietania
Synonymum:	
Poznámky:	

ODBOR: Riadenie procesov (Management of processes)

Kód odboru podľa smernice č.27/2006-R MŠ SR: 020313

Autor: Greta Magnova

 Visual Meteorological Conditions	
Definition:	Meteorological conditions expressed in terms of visibility, distance from cloud, and ceiling equal to or better than specified minima.
Source:	ICAO Annex 2 - Rules of the air
Context:	The boundary criteria between IMC and VMC are known as the VMC minima and are defined by: visibility, cloud ceilings (for take-offs and landings), and cloud clearances.
Source:	Manual of Air Traffic Services Part 1
Synonym:	
Notes:	
 Meteorologické podmienky na let za viditeľnosti	
Definícia:	Špecifické poveternostné podmienky, za ktorých je prevádzka lietadla podľa pravidiel letu za viditeľnosti prípustná.
Zdroj:	L2 Pravidlá lietania
Kontext:	Ak sú poveternostné podmienky pod VMC, pilot musí buď počkať, kým sa podmienky nezlepšia, alebo prejsť na lietanie podľa IFR.
Zdroj:	iFly
Synonymum:	
Poznámky:	